

Ústavní soud zrušil bezdoplatkové zóny

 PETR ŠVIHEL, TOMÁŠ SVOBODA

Ústavní soud rozhodl o tom, jestli je možné odepírat nové přistěhovačům jednu z dávek na bydlení. (Ilustrační snímek)

VČERA 14:10

AKTUALIZOVÁNO - VČERA 16:14

Ústavní soud zrušil dva paragrafy, o které se opíraly takzvané bezdoplatkové zóny. Ty v řadě měst a obcí sloužily jako nástroj boje s takzvanými obchodníky s chudobou, ovšem reálně odepřely dávku na bydlení nejchudším.

Ústavní soud svým úterním nálezem zrušil bezdoplatkové zóny, které kvůli boji s takzvanými obchodníky s chudobou vyhlásili v několika desítkách měst a obcí. Vyhověl tak návrhu skupiny senátorů.

V odůvodnění plénum Ústavního soudu uvedlo, že bezdoplatkové zóny vedou k „iracionálně nerovnému zacházení“. „Lze uzavřít, že napadená ustanovení zákona o pomoci v hmotné nouzi jsou podle Ústavního soudu neústavním zásahem do práva na zajištění základních životních podmínek v oblasti bydlení,“ stojí ve zdůvodnění.

Ústavní soud dále dodává, že se jedná o nesystémovou reakci bez trvalejších účinků na dlouhodobě neuspokojivě řešený problém sociálního vyloučení.

Jak vypadají nejkrásnější české zahrady? Načerpejte inspiraci v novém pořadu Mistři zahrad

TIP OD SEZNAMU

„Jelikož se nezjišťuje původcovství jevů, tak se opatření stejnou měrou dotýkají matek samoživitelek, osob hendikepovaných, které jsou chudé, ale nejsou původci těch jevů. Obec nemá možnost je ani ochránit. V tom je velká nespravedlnost. Je to nerovné zacházení s osobami, které jsou jinak ve stejném postavení a jsou v sociální nouzi,“ vysvětlil soudce Jiří Zemánek.

Podle něj budou muset obce a města vzít zpátky opatření obecné povahy.

Soudce zpravodaj Jiří Zemánek se také vyjádřil k otázce případného zpětného doplacení dávek. „Zpětně by to být nemělo, nemůže být. Naše rozhodnutí nemá zpětné účinky,“ uvedl s tím, že ustanovení se ruší dnem nálezů Ústavního soudu.

Drahé bydlení vyhání seniory na ubytovny. Nevědí, že mají nárok na pomoc

27. 6. 16:22

„Spadl mi kámen... ale nález mohl přijít dřív. Jen za letošní rok jsem napočítala dalších deset obcí, které zóny chtějí zavést,“ říká Alena Zieglerová z Institutu pro sociální inkluzi, která se bezdoplatkovými zónami v posledních letech detailně zabývá. Dodává, že úřady tak lidem začnou opět vyplácet doplatky na bydlení.

Důvod, proč Ústavní soud vydal svůj nález až téměř po čtyřech letech, okomentoval i soudce zpravodaj. „Chtěli jsme zjistit situaci, jak obce uchopí kompetenci, kterou tímto získaly. Jestli budou dostatečně rozumné a nebudou ji nadužívat,“ vysvětloval Jiří Zemánek.

Ombudsman Stanislav Křeček komentoval nález slovy, že přichází po několika letech nejistoty. „Vidím ho jako opožděnou spravedlnost, nejen pro ty, na které právě zrušená část zákona nepříznivě dopadla, ale i pro obce. Ty musely dlouho čekat na jasné rozhodnutí. Řešení samotné podstaty problému, tedy existence vyloučených lokalit v obcích, přitom stát i samosprávu teprve čeká,“ uvedl ombudsman.

Lukl: Soud nedal obcím žádný čas na nápravu

Senátorka Renata Chmelová, která návrh na zrušení opatření iniciovala, a zároveň i starostka městské části Praha 10, k nálezů Ústavního soudu uvedla, že je ráda, že je v otázce konečně jasno, že vyhlásování bezdoplatkových zón není v souladu s ústavním pořádkem.

„Dokud nebude existovat systémové řešení, žádné omezování sociálních dávek situaci nevyřeší,“ říká Renata Chmelová a navazuje, že starostové musí volat po systémové pomoci od státu.

„Jsem zároveň starostkou vlastně stotisícového města. Na našem území se také nachází vyloučené lokality ve formách nevyhovujících ubytoven,“ dodává senátorka.

František Lukl, starosta Kyjova a předseda Svazu měst a obcí nález soudu respektuje, ale kritizuje, jak náhle bezdoplatkové zóny končí. „Ústavní soud se tím čtyři roky zaobíral, tak mohl dát alespoň nějaký časový prostor, aby to mohlo být napraveno,“ reaguje František Lukl. Opatření bylo podle něj používáno až jako krajní možnost a v některých případech přinutilo majitele některých ubytovacích zařízení, aby s obcemi jednali.

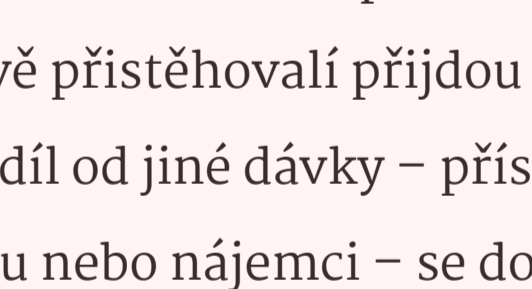
„V tuto chvíli, pokud se to ze dne na den ruší, tak se obáváme možné negativní reakce. Vzniku problémových míst,“ dodává předseda Svazu města a obcí.

Tam, kde na doplatek nemáte nárok

Možnost vymezit „oblasti se zvýšeným výskytem sociálně nežádoucích jevů,“ pro které se vžila zkratka bezdoplatkové zóny, mají města a obce od června 2017. Sahají k tomuto kroku většinou v rámci boje s takzvanými obchodníky s chudobou. Jedná se o pronajímatele ubytování pro sociálně slabé, kteří využívají slabin v českém systému dávek na bydlení. Za pronájem často i nevyhovujících prostor si říkají přemrštěné ceny. Ty ve finále platí stát skrze dávku nazvanou doplatek na bydlení.

Vyhlášením bezdoplatkové zóny nad určitým územím města či obce pak nově přistěhovači přijdou o právo na pobírání doplatku na bydlení. Na rozdíl od jiné dávky – příspěvku na bydlení, na který dosáhnou vlastníci bytu nebo nájemci – se doplatek na bydlení vztahuje i na ubytovny či nebytové prostory.

Neziskové organizace pomáhající sociálně slabším upozorňují na to, že bezdoplatkové zóny se mohou reálně dotýkat nejen obchodu s chudobou, ale i seniorů nebo matek samoživitelek, kteří neměli na výběr a do oblasti se museli z různých důvodů nastěhovat.

Škrtli dávky, z nichž tloustli obchodníci s chudobou. Teď nevědí, co to udělalo

18. 1. 2020 7:06

Návrh na zrušení ustanovení podala skupina senátorů už v prosinci 2017, od té doby se téměř čtyři roky čekalo na posouzení Ústavním soudem. Senátoři požadovali zrušení ustanovení zákona o hmotné nouzi, která dávají obcím a městům pravomoc vyhlásit bezdoplatkové zóny.

Argumentovali, že opatření popírají princip obecné rovnosti a jsou v rozporu se svobodou pohybu a pobytu. Pod návrh se – vedle senátorky Renaty Chmelové – podepsalo dalších 19 senátorů mezi nimi například Václav Láska či Miluše Horská nebo dnes už bývalí senátoři Václav Hampl a Jiří Dienstbier.

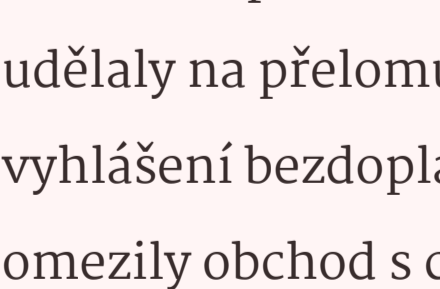
Z velkého průzkumu mezi 50 městy a obcemi, který Seznam Zprávy udělaly na přelomu roku 2019 a 2020, vyplývá, že většina radnic si po vyhlášení bezdoplatkových zón dále nevyhodnocuje, jestli skutečně omezily obchod s chudobou. S reálnými dopady bylo spokojeno jenom několik starostů.

Mezi největší města, která se rozhodla vyhlásit bezdoplatkové zóny, patří Ústí nad Labem, Kladno či Most.

❤️ Líbí se 24 🗨️ Diskuze 310

SDÍLEJTE ČLÁNEK

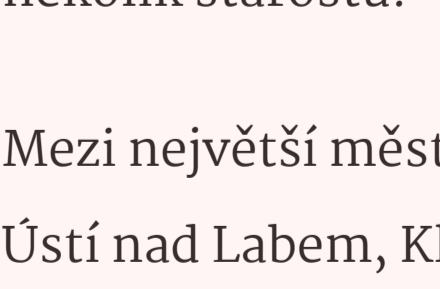
 Vstoupit do diskuze

Letní respirátory FFP2

Ultra tenké a skvěle prodyšné respirátory FFP2, které jsou nejlepší volbou na léto!

Rouška.cz

České ptateltné NANOroušky

Můžete nosit opakovaně. Vše skladem s dodáním do 24 hodin.

OchrannéRoušky.cz

Reklama

SOUVISEJÍCÍ ČLÁNKY

- ≡ **Vykládáte si statistiky, jak se vám hodí, pustil se do vedení Ústí kvůli bezdoplatkové zóně odborník na vyloučené lokality**
- ≡ **Dávky před chudobou neochrání. Stát začíná pomáhat, až když je člověk na dně**
- ≡ **Slib státu: Zatočíme s obchodníky s chudobou. Teď chce lustrovat ty, co dávky berou**